

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Kur'an, İlk (Sahabe) Neslini Nasıl İnşa Etti?

Dün dünyayı sarsan Kuran, bugün kalpleri neden sadece birazcık sarsıyor? Ve deve çobanlarını milletlerin efendileri haline getiren o ayetler, şimdi neden kulaklara bir esintinin kayaya çarptığı gibi geçip gidiyor da, içlerinde hiçbir hayat uyandırmıyor, hiçbir iz bırakmıyor?

Şüphesiz Kur'an, aynı Kur'an'dır; onun tek bir ayeti bile değişmemiş, tek bir kelimesi bile eksilmemiş ve ondaki, insanlığın karanlık uzun gecesini aydınlatan o nur da hiç sönmemiştir. Ancak değişen şey insandır; zira Kur'an'ı, onunla hayat bulmak için alan bir kalp ile onu sadece adetlerden bir adet olarak mırıldanmak için alan bir kalp arasında fark vardır

Kur'an, ilk olarak ruhları hakikate susamış bir kavmin üzerine inmiştir; nitekim semanın ayetleri o ruhlara dokununca, içlerinden hayat pınarları fışkırmış ve onlardan tarihin daha önce hiç tanık olmadığı yeni bir güç ortaya çıkmıştı.

O kavim, bir ayeti işittiklerinde onu, Allah'ın ruhlarına yönelik bir çağrısı, amele dönüştürülmesi gereken bir emir ve hayata geçirilmesi gereken bir anlam olarak hissetmişlerdi.

Ama bugün bizler; çoğu zaman Kur'an ile aramıza bir ülfet perdesi çektik; onu o kadar çok okuyoruz ki kulaklarımız artık lafızlarına alışıyor ama kalplerimiz onun manaları karşısında artık ürpermiyor. Harfleri güzel bir şekilde tekrarlıyoruz ama bu harflerin barındırdığı sırlar üzerinde fazla durmuyoruz; yani Kur'an bizim için okunan bir kitapken, onlar içinse yaşanan bir hayattır.

Nitekim sahabe, okuduğu bir ayetten, o ayete başladığı andakinden bambaşka bir insan olarak çıkıyor, bir emir işittiğinde hemen itaat ediyor, bir yasak duyduğunda ondan vazgeçiyor, bir vaat duyduğunda umutlanıyor, bir tehdit işittiğinde ise korkuyor ve tir tir titriyordu.

Ama bugün birçok insan, Kur'an'dan aynen girdikleri gibi çıkıyorlar; zira dillerden akıp giden kelimeler, kalplerinin derinliklerine nüfuz etmiyor.

Kur'an, toplantıların süsü ya da mihraplarda yankılanan tatlı ezgiler olması için indirilmemiş; aksine yeni bir insan inşa etmek için indirilmiştir. Bu yüzden eldeki bir kitaptan nefisteki bir ahlaka; mushaftaki ayetlerden davranışlara yön veren ilkelere dönüşürse, işte o zaman yeniden harikalar meydana getirecektir.

İşte bu nedenle ilk Müslümanlar tarihin çehresini değiştirebildiler; zira Kur'an sadece kalplerinde saklı değildi, aksine kanlarında akıyor, dillerinden dökülüyor, ahlaklarında ve amellerinde kendini gösteriyordu.

İşte bu yüzden insanlar; adaletin aralarında yürüdüğünü, merhametin kalplerinde kanat çırptığını ve doğruluğun yüzlerinde parıldadığını gördüklerinde; henüz bir kitaba yazılmadan önce, insanlarda somutlaşan o risalete iman etmişlerdir.

Böylece Müslümanlar, ülkeleri fethetmeden önce kalpleri fethettiler ve dünyayı değiştirdiler.

Böylece ilk Müslümanlar dünyayı, sayılarının çokluğu ve silahlarının gücüyle değiştirmediler; aksine Kur'an onlarda okunan kelimelerden yaşanan değerlere dönüştüğünden dolayı İslam'ın nuru yayılmıştır; çünkü insanlar, Kur'an'ı onların dillerinden duymadan önce davranışlarında canlı olarak görmüşlerdi.

O gün dünyayı değiştiren şey, sadece Kuran'ı okumak değildi; aksine bizzat insanın, Kur'an ayetlerinin pratik tercümesine dönüşmesiydi.

Çünkü Kur'an, özünde bilgiler kitabı değildir; aksine bir hidayet kitabıdır; onun hedefi, senin ne kadar çok şey bildiğini sınamak değil, aksine sana şunu sormaktır: Sen kimsin? Nereye doğru gidiyorsun? Ve bu fani dünyadan gelip geçerken hangi değeri taşıyorsun?

Bugünkü kriz, Kur'an'ın hayatımızdan kaybolması değildir; zira o evlerimizde, camilerimizde ve telefonlarımızda mevcuttur; asıl kriz, onu kabul edecek iç hazırlığın olmayışıdır. Güneş ışığını esirgemez ama kapalı pencereler ışığı içeri almaz; Kur'an da hidayetini esirgemez ama dünya gürültüsüyle dolu kalpler, onun çağrısını işitemez.

Kur'an, diğer insanlar gibi yiyip içen, birbiriyle çekişen ve hata yapan bir kavme indirilmiştir; ancak Kur'an, onların ruhlarına dokunduğu anda mucizeye benzer bir şey gerçekleşmiştir. Dolayısıyla kelimeler değişmemiş, aksine insan değişmiştir; yeryüzü değişmemiş, aksine ruhlar değişmiştir.

Vahiy, dünyaya yeni bir kitap eklemek için değil, yeni bir insan tarzı inşa etmek için indirilmiştir.

Bu nedenle sahabe, bir ayeti duyduğunda, o ayetin tüm insanlara değil, doğrudan kendisine hitap ettiğini hissediyordu. Bir emir işittiğinde kendisinin ondan sorumlu olduğunu düşünüyor, bir yasak işittiğinde ise onun kendisine hitap ettiğini düşünüyor. Kur'an, sahabe nezdinde sadece okunmak için olan bir konu değildi, aksine bir dönüşüm projesiydi. Bu nedenle Kur'an'ın sayfaları arasından çıkıp, pazarlarda bir ahlaka, yönetimde bir anayasaya, evlerde bir merhamete ve tavırlarda bir cesarete dönüşmüştü.

Müslümanların bugün yaşadığı zayıflık, bölünmüşlük ve düşmanların tasallatu arızı bir durum değildir; aksine Allah'ın Kitabı'ndan uzaklaşmanın, onun hükümlerini askıya almanın ve onu beşeri metotlarla değiştirmenin doğal bir sonucudur. Nitekim Allahu Teala, kendisine itaat edenlere yardımı, iktidarı ve izzeti vaat ettiği gibi Kendi zikrinden yüz çevirenleri ise sefalet ve sıkıntı konusunda uarmıştır. Gücü, vahdeti ve egemenliği yeniden kazanmanın tek yolu, samimi bir şekilde Allah'ın Kitabı'na dönmek, Allah'ın metoduna göre İslami hayatı yeniden başlatmak ve hem bireylerin hem de toplumların hayat işlerinde O'nun şeriatını hakim kılmaktır; işte o zaman Allah'ın yardım ve iktidar vaadi gerçekleşecektir: **“Eğer siz Allah'ın dinine yardım ederseniz Allah da size yardım eder ve ayaklarınızı sabit kılar.”** [Muhammed 7]

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Munis Hamid – Irak